

Euthanasie in de psychiatrie

In amper zes van de honderd psychiatrische instellingen in Vlaanderen werd ooit euthanasie voor ondraaglijk psychisch lijden uitgevoerd. Dat blijkt uit onderzoek van De Morgen. Een op de vijf geeft zelfs aan het te weigeren.

0 shares

Deze week raakte bekend dat de Broeders van Liefde nu toch euthanasie zullen toelaten in hun psychiatrische instellingen. Een rondvraag van De Morgen leert dat de praktijk sowieso nauwelijks voorkomt in psychiatrische centra. Alle 105 instellingen, waaronder ook psychiatrische afdelingen in algemene ziekenhuizen en verzorgingstehuizen, kregen de vraag of ze euthanasie voor ondraaglijk psychisch lijden uitvoeren. En zo ja, hoe vaak. Bijna elke week krijgt een Belg euthanasie voor louter ondraaglijk psychisch lijden, zo bleek uit het laatste rapport van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie. Hoe vaak dat precies in een psychiatrische instelling gebeurde, was onduidelijk. Maar aangezien amper 6 procent van de instellingen aangeeft het de voorbije jaren te hebben uitgevoerd, gaat het wellicht om een zeer beperkt aantal. Zes op de tien zeggen expliciet dat euthanasie voor ondraaglijk psychisch lijden de voorbije jaren nooit voorkwam. De redenen die de instellingen daarvoor aangeven zijn divers. "De vraag is nooit gesteld", "de vraag werd gesteld, maar daarna opnieuw ingetrokken" of "wij verwijzen daarvoor naar andere centra". Bij een derde van de ziekenhuizen is het onduidelijk of ze al dan niet euthanasie uitvoeren.

Publiek geheim

Professor Wim Distelmans (VUB) is niet verbaasd over de cijfers. Hij merkt zelf in de praktijk hoe patiënten die geen antwoord krijgen op hun vraag, buiten de muren van het ziekenhuis op zoek moeten naar hulp. "Maar mensen die chronisch in een instelling zitten, vinden hun weg niet. Ik zie ook geen reguliere praktijk van ziekenhuizen die mensen doorsturen." Dat een aantal - vaak katholieke - ziekenhuizen weigert om euthanasie uit te voeren, is al langer een publiek geheim. Zo was duidelijk dat bijvoorbeeld de

Broeders van Liefde geen euthanasie uitvoerden binnen hun muren. Werd de vraag gesteld, dan verwezen ze naar eigen zeggen door. Pas sinds kort is daar verandering in gekomen en hebben de Broeders nu beslist dat euthanasie voor ondraaglijk psychisch lijden ook in hun centra kan. De rondvraag van De Morgenleert dat zeker niet alleen katholieke ziekenhuizen of centra van de Broeders van Liefde afkerig staan tegenover euthanasie. Bij een op de vijf kan het niet. "In ons ziekenhuis wordt geen euthanasie uitgevoerd" of "we gaan niet over tot de uitvoering ervan binnen de muren van het ziekenhuis", geven verschillende centra aan. Bij de helft van de centra is onduidelijk of ze hiervoor openstaan. "Absurd dat 20 procent van de ziekenhuizen weigert om de wet toe te passen", zegt senator Jean-Jacques De Gucht (Open Vld). "Blijkbaar leven we in een maatschappij waarin wetten gestemd worden die bepaalde organisaties doodleuk naast zich kunnen neerleggen. De Broeders van Liefde verkondigen nu dat ze de wet zullen respecteren. Het feit dat ze dit vijftien jaar lang niet hebben gedaan, vind ik eigenlijk not done."

Bespreekbaarheid

Koepelorganisatie Zorgnet-Icuro vindt dat er binnen de instellingen een grotere bespreekbaarheid van het thema moet komen. "Het taboe moet doorbroken worden", zegt gedelegeerd bestuurder Peter Degadt. "In die zin juich ik de beslissing van de Broeders van Liefde zeker toe. Het heeft het debat opnieuw geopend. Ik denk dat het nu voor patiënten vaak nog te moeilijk bespreekbaar is." ► Focus 15-17